

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLII. — Wydana i rozesłana dnia 22. lipca 1898.

Treść: **M** 126. Rozporządzenie, którem wydatuje się przepis co do wymierzania austryackich drewnianych statków wiosłowych na Dunaju.

126.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych i skarbu z dnia 26. czerwca 1898,

którem wydatuje się przepis co do wymierzania austryackich drewnianych statków wiosłowych na Dunaju.

W porozumieniu z c. k. Ministerstwami spraw wewnętrznych i skarbu rozporządza się co następuje:

§. 1.

Wszystkie takie austryackie drewniane statki wiosłowe na Dunaju kursujące, jakoteż wszystkie statki tegoż rodzaju z rzek pobocznych do Dunaju przechodzące, które w myśl §. 4go rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 29. stycznia 1858, Dz. u. p. Nr. 22*) (o uzyskiwaniu legitymacji austryackich do żeglugi rzecznej lub flisactwa na Dunaju)

*) Wzmiankowany §. 4 opiewa:

Każdy statek, po Dunaju pływać mający, powinien być opatrzony patentem żeglarskim z przepisami zgodnym. Uwolnione są od tego:

- a) statki takiej budowy, że są sposobne i przeznaczone do odbycia tylko jednego kursu za wodą;
- b) małe statki, przewożące tylko przedmioty zwyczajnego obrotu targowego między miejscami blisko siebie leżącymi;
- c) statki, służące jedynie do obrotu wewnętrznego pomiędzy poszczególnymi punktami brzeżnymi tej samej miejscowości i najbliższej okolicy;
- d) przewozy lub promy stosownie do §. 11 tegoż samego rozporządzenia z dnia 29. stycznia 1858, Dz. u. p. Nr. 22.

(Polnisch.)

powinny być opatrzone patentem żeglarskim, poddać się mają przed puszczeniem się w pierwszą drogę za wodą lub pod wodę urzędowemu wymierzeniu.

Wymierzanie to należy ponawiać (wymierzenie ponowne):

- a) gdy w skutek większych robót dla naprawy wykonanych lub jakichkolwiek innych zmian w kadłubie statku zmieni się jego ładowność;
- b) na zarządzenie Władzy, gdyby powstały uzasadnione zarzuty co do stanu budowy lub stwierdzonej ładowności statku;
- c) na szczególne żądanie posiadacza statku.

§. 2.

Prośbę o wykonanie pierwszego lub ponownego wymierzenia wnieść ma właściciel statku lub jego pełnomocnik piśmiennie lub protokolarnie do jednej z Władz pierwszej instancji istniejących do wymierzania statków (§. 8).

W prośbie podać należy ilość załogi i trzeba dołączyć do niej spis przyborów żeglarskich.

§. 3.

Wymierzenie wykonywa biegły zostający pod rozkazami Władzy do wymierzania statków.

Do wykonania wymierzenia winien właściciel lub jego pełnomocnik przystawić statek do najbliższej sposobnej przystani, którą Władza wymierzania statków do tego przeznaczy i nadto winien tenże postarać się, żeby funkcyonaryuszowi wymierzającemu pomagano według jego poleceń przy wykonywaniu czynności.

Gdyby życzone sobie, żeby wymierzenie odbyło się w takiej przystani, której Władza w ogóle nie wyznacza do tego celu, trzeba o tem w prośbie wyraźnie nadmienić.

§. 4.

Statek wymierzać należy w tonach po 100 *kg.* Bierze się na uwagę przestrzeń statku leżącą pomiędzy płaszczyznami zanurzenia się statku nieobładowanego i obładowanego a ciężar wody przez tę przestrzeń statku wyparty wyrażony w tonach po 1000 *kg* stanowi jego ładowność.

Niższa płaszczyzna zanurzenia odpowiada ciężarowi samegoż statku z przyborami podanymi w cedula wymierzenia i z załogą tamże wymienioną, wyższą zaś płaszczyznę zanurzenia wskazuje wysokość wolnej burty pomiędzy zwierciadłem wody a górnym brzegiem najniższego punktu (zwyczajnie w środku statku) w ścianie burty statku do pełna obładowanego, przyborami i załogą opatrzonych.

Wysokość wolnej burty ustanawia się przy wymierzaniu na 24 *cm* i należy uczynić ją uderzającą widoczną zapomocą kresy miarowej, stanowiącej brzeg dolny cechy wymierzenia. Kresa ta ma najmniej 10 *cm* długości i powinna być umieszczona po obu stronach statku, na obu końcach i w środku.

Linie wodną statku próżnego oznakować należy klamrami z blachy żelaznej pobielanej, 8 *cm* długości, 2 *cm* szerokiemi a 3 *mm* grubemi, również w sześciu miejscach i tak, żeby ją wskazywały ich dolne brzegi.

Cecha wymierzenia ma zawierać: orła cesarskiego, kresę miarową najmniej 10 *cm* długą odpowiednią wysokości wolnej burty w pośrodku statku, skrócone oznaczenie Władzy, która wykonała wymierzenie, głoski początkową i końcową siedziby tej Władzy, numer świadectwa wymierzenia i liczbę roku wymierzenia.

Szczegółowe postanowienia wykonawcze zawarte są w załączce A

§. 5.

Dotycząca Władza do wymierzenia statków, wykonawszy wymierzenie, wygotowuje podług wzoru I. świadectwo wymierzenia, które równie jak patent żeglarski należy wozić zawsze z sobą podczas podróży.

§. 6.

Świadectwo wymierzenia staje się nieważnem:

- a) jeżeli zaniedbano ponownego wymierzenia, które stosownie do §. 1, ustęp 2 a) i b) było potrzebne;
- b) w razie ponownego wymierzenia, wyjąwszy, gdyby takowe okazało, że główne wymiary statku nie różnią się od tych, które podane są w świadectwie wymierzenia i że położenie dawnej linii wodnej próżnego statku nie zmie-

niło się w porównaniu z nową taką linią o więcej jak 5 *cm.*

W przypadku tym świadectwo wymierzenia zatrzymuje nadal moc swoją.

Gdy na zasadzie ponownego wymierzenia wygotowuje się nowe świadectwo wymierzenia, dawne znaki wymierzenia należy zniszczyć.

Świadectwa wymierzenia, które stały się nieważnemi, winna Władza do wymierzenia statków, która stwierdziła ich nieważność, odebrać i właściciel a względnie kierownik statku obowiązany jest uczynić zadosyć poleceniu wydania świadectwa wymierzenia w terminie wyznaczonym, w przeciwnym zaś razie nieważność świadectwa wymierzenia należy publicznie ogłosić.

Władza do wymierzenia statków uznająca za nieważne takie świadectwo wymierzenia, które nie ona sama lecz inna takż Władza wystawiła, obowiązana jest uwiadomić niezwłocznie tę ostatnią Władzę o unieważnieniu celem sprostowania w rejestrze.

§. 7.

Władze do wymierzenia statków, winny oprócz wystawiania świadectw co do wykonanych wymierzeń pierwszych i ponownych, utrzymywać rejestr podług wzoru II. a po zamknięciu każdego roku wygotować dla Ministerstwa handlu wykaz sumaryczny tych wymierzeń pierwszych i ponownych, w którym podać należy także rodzaje i ładowność statków wymierzonych i posłać takowy za pośrednictwem przełożonej Władzy krajowej, która z wykazów wszystkich podwładnych Władz do wymierzenia statków zestawia i razem posyła wykaz ogólny.

§. 8.

Władzami pierwszej instancji do wymierzenia statków są Władze powiatowe polityczne funkcjonujące jako Władze żeglarskie pierwszej instancji dla okręgów żeglugi onymże przydzielonych, c. k. biura budowli wodnych w Dunaju, gdzie takowe istnieją i c. k. Inspekcya kanału Dunajowego w Wiedniu.

§. 9.

Władzami rewizyjnymi dla znajdujących się w ich okręgach administracyjnych Władz pierwszej instancji do wymierzenia statków są Władze polityczne krajowe w Wiedniu i Linzu.

Władze te obowiązane są:

1. badać co pewien czas narzędzia, których używają Władze pierwszej instancji do wymierzenia statków;
2. wydawać decyzje co do rekursów przeciw zarządzeniom podwładnych Władz pierwszej instancji do wymierzenia statków a w szczególności rewi-

Załączka A
postanowienia
wykonawczego.

Załączka B
świadectwo wy-
mierzenia.

Załączka C
Rejestr.

dować pierwotne i ponowne wymierzenia przez takowe wykonane w tym przypadku, gdy właściciel statku lub jego pełnomocnik wniosie w czasie właściwym zażalenie przeciw sposobowi postępowania lub jego wynikowi.

Jeżeli wynik rewizyi zgadza się z zaczęciem wymierzeniem pierwszym lub ponownem, w przypadku tym niema dalszego toku instancyi.

§. 10.

Za pierwsze i ponowne wymierzenia, niezwłocznie po ich wykonaniu, opłacić należy u Władzy do wymierzania statków takse, której wysokość stosuje się do ładowności wymierzanego statku.

Mianowicie opłaca się od statków, których ładowność wynosi:

aż do 50 ton	2 zł.
wzwyż 50 ton aż do 100 ton	3 „
„ 100 „ „ „ 200 „	5 „
„ 200 „ „ „ 300 „	7 „
„ 300 „	10 „

Jeżeli przychyłono się do prośby właściciela statku lub jego pełnomocnika, żeby wymierzenie odbyło się w przystani, której Władza w ogóle nie wyznacza do wymierzania statków, winien tenże

oprócz taksy za wymierzenie ponieść także kosztu komisyi, jeżeli z tego powodu powstały.

Świadectwo wymierzenia doręcza się po zapłaceniu taksy a względnie kosztów komisyi.

§. 11.

Wykroczenia przeciwko przepisowi niniejszemu, o ile takowe nie podlegają innym ustawowym postanowieniom karnym, karać mają właściwe Władze polityczne powiatowe, funkcyonujące jako Władze żeglarskie pierwszej instancyi, stosownie do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30. września 1857, Dz. u. p. Nr. 198, grzywną w kwocie aż do 100 zł. lub aresztem aż do dni 14.

§. 12.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie z dniem 1. stycznia 1899.

Statki wiosłowe drewniane, już kursujące obecnie na Dunaju, poddać należy urzędowemu wymierzeniu w myśl niniejszego rozporządzenia najpóźniej aż do końca pory żeglarskiej 1899.

Thun r. w.

Baernreither r. w.

Kaizl r. w.

Postanowienia wykonawcze

do przepisu wydanego rozporządzeniem c. k. Ministerstwa handlu w porozumieniu z c. k. Ministerstwami spraw wewnętrznych i skarbu w przedmiocie wymierzania austriackich statków wiosłowych drewnianych na Dunaju.

§. 1.

Statek, który ma być wymierzony, przystawić należy do przystani wolnej od uderzenia fal, zaopatrzonej zupełnie w te przybory żeglarskie, które w świadectwie wymierzenia mają być wymienione i w załogę tamże podać się mającą i tak go tam ustawić, żeby ściany boczne w jednakowej wysokości ponad zwierciadło wody wystawały, iżby poziome położenie statku nie było mylnem z powodu opierania się statku na dnie rzeki lub na pochyłości brzegu i żeby można było statek czołnem opłynąć.

§. 2.

Statek wymierza się w tonnach wagi a objętość wody wypartej przez kadłub okrętu między poziomem linii wodnej statku próżnego a poziomem górnej płaszczyzny zanurzenia, którą wskazuje oznaczona urzędownie 24 cm wysokość wolnej burty, oznaczać należy przy pomocy średniej płaszczyzny pływnej według formuły:

$$T = \frac{1}{3} \ell \cdot H \left\{ b_0 + b_6 + 4(b_1 + b_4 + b_5) + 2(b_2 + b_3) \right\}$$

W której

T oznacza ładowność statku w tonnach po 1000 kg;

$\ell = \frac{L}{6}$ szóstą część długości średniej płaszczyzny pływnej;

$b_0, b_1 \dots b_6$ szerokości średniej płaszczyzny pływnej w punktach podziału;

H odległość pionową pomiędzy poziomem linii wodnej próżnego statku i płaszczyzny zanurzenia;

wszystkie wymiary brać należy w rachunek wyrażone w metrach z najmniej dwiema dziesiątymi, z których drugą poprawić należy w zwykły sposób.

Przy oznaczaniu wymiarów postępować należy w sposób następujący:

Linie wodną statku próżnego wskazuje ślad fal, natomiast głębokość zanurzenia otrzymuje się przez odciągnięcie ustanowionej w §. 4 rozporządzenia wysokość wolnej burty od górnego brzegu najniższego punktu ściany burty. Środek odległości pionowej między płaszczyzną linii wodnej próżnego statku a płaszczyzną zanurzenia wskazuje średnią płaszczyznę pływającą, która przeto leży równoległe do zwierciadła wody a której końce otrzymują się

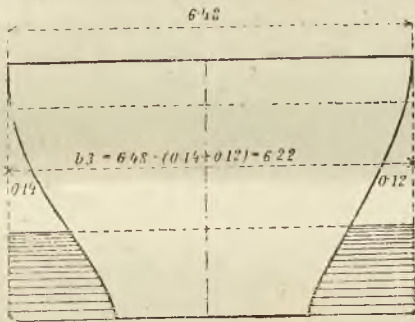
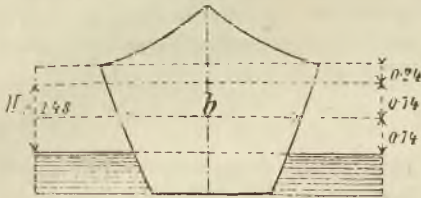
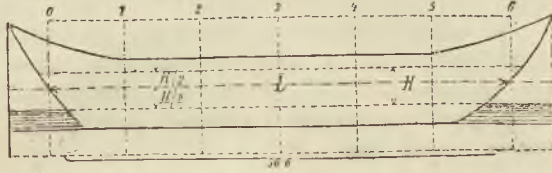
tym sposobem, że wymiar $\frac{H}{2}$ oznakowuje się po końcach statku ponad zwierciadłem wody.

Te punkta, w których średnia płaszczyzna pływająca przecina po obu stronach wygiętości statku, przenosi się zapomocą pionu na powierzchnię zewnętrzną. Odległość pionową między liniami łączącymi punkta przednie i tylne tym sposobem otrzymane, daje długość średniej płaszczyzny pływającej.

Długość tę dzieli się na 6 części równych, każdy punkt podziału przenosi się na ściany burty i w miejscach tych mierzy się szerokość statku.

Mianowicie mierzy się górną szerokość statku od brzegu zewnętrznego do brzegu zewnętrznego i z wymiaru tego strąca się sumę tych odległości, o które ściany statku w wysokości średniej po-

wierzchni pływnej zwężają się ku górnemu brzegowi.

$$L = 36.6 \text{ m}$$

$$H = 1.48$$

$$b_0 = 1.62$$

$$b_1 = 5.40$$

$$b_2 = 6.12$$

$$b_3 = 6.22$$

$$b_4 = 6.15$$

$$b_5 = 5.65$$

$$b_6 = 1.86$$

$$T = \frac{1}{3} 6.1 \cdot 1.48 \left\{ 1.62 + 1.86 + 4(5.40 + 6.22 + 5.65) + 2(6.12 + 6.15) \right\} = \frac{1}{3} 6.1 \cdot 1.48 \cdot 97.10 = 292 \text{ tonnow.}$$

§. 3.

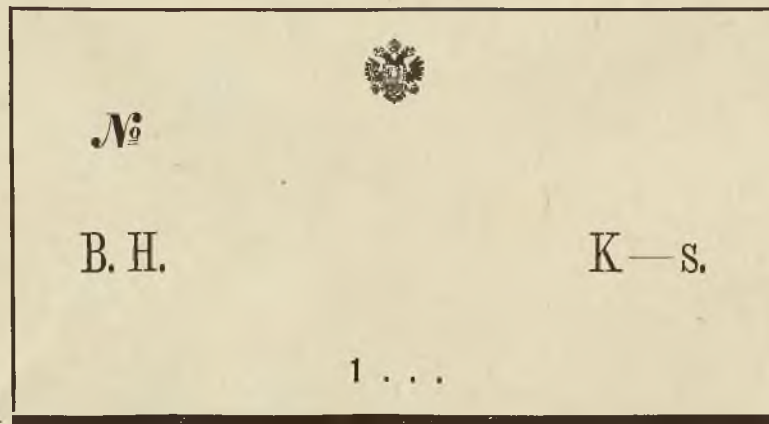
Linie wodną próżnego statku oznakowuje się klamrami z blachy żelaznej pobielanej 8 cm długości, 2 cm szerokiemi a 3 mm grubemi z ościeżnikami odpowiedniej długości.

Mianowicie wskazuje tę linię wodną dolny brzeg kamer, klamry zaś te wbić należy po obu stronach w środku statku i po końcach statku.

Linie wodną zanurzenia oznakować należy w podobny sposób także w 6 miejscach a to kresą miarową wycisków cechy, które w tych miejscach mają być wypalone.

Cecha wymierzenia, której brzeg dolny poziomy stanowi kresa miarowa najmniej 10 cm długa, zawierać ma nadto: orla cesarskiego, skrócone oznaczenie Władzy, która wykonała wymierzenie, głośki początkowe i końcowe siedziby tej Władzy, numer świadectwa wymierzenia i liczbę dotyczącego roku.

Wzór cechy wymierzenia.

Kresa miarowa

W skróceniach oznacza się starostwo głośkami B. H.,

biuro budowli wodnych głośkami St. B. L.,

Inspekcję kanału Dunajowego w Wiedniu głośkami W. D. C. I.,

Magistrat wiedeński głośkami M. W—n,

burmistrza linzkiego głośkami B. M. L—z.

§. 4.

Przy wymierzaniu ponownem postępować należy w taki sam sposób jak przy pierwszym. Gdyby zaś stwierdzono, że wysokość linii wodnej statku próżnego zmieniła się o więcej niż 5 *cm*, wybić należy nowe jej znaki, stare cechy sbeblować, wypalić nowe cechy wysokości wolnej burty i wystawić nowe świadectwo wymierzenia.

Jeżeli położenie linii wodnej próżnego statku zmieniło się o mniej niż 5 *cm* i główne wymiary statku nie uległy zmianie, można zaniechać ponownego badania ładowności i istniejące świadectwo wymierzenia pozostaje ważnem; w przypadku tym nie opłaca się taksy za wymierzenie, jeżeli ponowne wymierzenie nastąpiło na polecenie Władzy (§. 1, ustęp 2, lit. *b* rozporządzenia ministerjalnego).

§. 5.

Do wymierzania drewnianych statków wiosłowych potrzebne są następujące przybory:

1. do mierzenia długości miara wstępowa stalowa 20 *m* długa;
2. do mierzenia szerokości i wysokości pręty miarowe po 4 i 2 *m* z podziałem na centymetry;
3. pion do przenoszenia punktów podziału na ściany zewnętrzne i do oznaczania zbrocza statku;

4. węgielnicę 90stopniową z podziałką przesuwalną na jednym boku kąta do oznaczania zbrocza statku;

5. cechę do wypalania zawierającą orła cesarskiego, kresę miarową, najmniej 10 *cm* długą, skrócone oznaczenie Władzy, która wykonywa wymierzenie, głoski początkowe i końcowe siedziby teje Władzy, tudzież znak „*A*”;

6. zbiór cech z liczbami arabskimi do wypalenia numeru świadectwa wymierzenia i liczby roku;

7. klamry do oznakowania linii wodnej statku próżnego.

§. 6.

Świadectwo wymierzenia wygotować należy podług wzoru I. a na ostępiowanie go winien właściciel statku lub jego pełnomocnik dostarczyć znaczka stęplowego na 1 zł.

§. 7.

Kwotę taksy przypadającą za wymierzenie statku oznajmić winien funkcjonaryusz wykonywający wymierzenie, po wykonaniu onegoż właścicielowi statku lub jego pełnomocnikowi, który winien takse zapłacić niezwłocznie u Władzy do wymierzania statków. Władza ta, odebrawszy takse, wydaje płatącemu potwierdzenie odbioru, on zaś wydaje jej potwierdzenie wzajemne.

Świadcstwo wymierzenia

statku wiosłowego drewnianego należącego do . . . . . w . . . . .
 Nr. . . . . oznaczonego, pod którym też zapisany jest w rejestrze wymierzeń (nazwa Władzy rejestru),
 przez (nazwisko budownika) w (miejsce zamieszkania budownika) w roku . . . . . wybudowanego.

Wymierzenie odbyło się dnia . . . . . 1 . . . . i znaleziono, że przy wysokości
 wolnej burty w środku statku na 24 cm oznaczonej, pionowa odległość między głębokością zanurzenia
 się próżnego statku a dozwoloną głębokością zanurzenia wynosi . . . . m, długość średniej płaszczy-
 zny płynnej . . . . m, jej zaś szerokość w odległościach $\frac{\quad}{6}$ m.

a mianowicie: b_0 . . . . m, b_2 . . . . m, b_4 . . . . m, b_6 . . . . m,
 b_1 . . . . m, b_3 . . . . m, b_5 . . . . m.

Stosownie do tych wymiarów ładowność statku obliczona podług formuły

$$T = \frac{1}{3} t. H \left\{ b_0 + b_6 + 4(b_1 + b_3 + b_5) + 2(b_2 + b_4) \right\}$$

wynosi . . . . . t. j. . . . . (głoskami) . . . . . ton,
 przyczem waga przyborów statku a mianowicie . . . . .

jakoteż jego załogi a mianowicie . . . . .
 została uwzględniona.

. . . . . dnia . . . . . 1 . . . .

Pieczęć!

c. k. . . . .
 . . . . .

Załączka C.

Liczba bie- żąca	Nazwisko i miejsce zamieszkania właściciela statku	Rodzaj statku	Oznaczenie statku, numer i firma	Wysokość wolnej burty	Długość sre- dniej piaszcy- zny pływnej
				cm	m

Wzór II utrzymywania rejestru wymierzeń.

Szerokość średniej płaszczyzny pływnej						Pionowa od- ległość linii wodnej pr. st. od dozw. linii zanurzenia	Ładowność	Dzień wykonania wymierzenia	Data i liczba wystawionego świadcstwa wymierzenia	U w a g a
b_0	b_1	b_2	b_3	b_4	b_5					
m							ton			

